

DE AMERIKAANSCHIE VOORSTELLEN TOT UITBREIDING VAN DEN
WERELDHANDEL EN DE WERKGELEGENHEID.

Vanuit den gezichtshoek van den Nederlandschen Landbouw zal gepoogd worden de Amerikaansche voorstellen te beoordeelen om te komen tot de vorming van een bepaald standpunt in deze zaak. Voor een meer volledige analyse van de "Proposals" zij verwezen naar Nota 19A en 19B van het L.E.I.

DOELEINDEN.

In de Amerikaansche voorstellen is het uitgangspunt de vrijwaring van gebrek als middel om veiligheid en rust in de wereld te verzekeren. Opvoering van productie, consumptie en werkgelegenheid door middel van uitbreiding van den wereldhandel wordt beoogd. Immers uitbreiding van den wereldhandel maakt een ruimere mate van internationale arbeidsverdeeling mogelijk, wat gepaard gaat met grootere arbeidsproductiviteit. Het gaat niet alleen om het tot stand brengen van een volledige werkgelegenheid, maar tegelijkertijd om verhooging van welvaart. Immers vrijwel alle protectionisme van voor den oorlog werd ook gemotiveerd door het streven naar instandhouding of uitbreiding van de werkgelegenheid. Door bescherming kan inderdaad de werkgelegenheid doeltreffend worden opgevoerd, daar dit neerkomt op verlaging van de arbeidsproductiviteit. Het beteekent meer werk voor minder product. Dit gaat evenwel in tegen de gezonde economie, die er juist op uit is zooveel mogelijk product te verkrijgen voor zoo weinig mogelijk arbeid. Op zichzelf is een zoo volledig mogelijk gebruik van alle beschikbare arbeid voorwaarde voor het bereiken van een zoo groot mogelijke welvaart. De kunst is evenwel om de conjunctuur voldoende te beheerschen, zoodat niet op bepaalde tijden een desorganisatie van het economisch leven ontstaat, zich uitend in wijd verspreiden nood onder groote groepen van kleine zelfstandige producenten of werkloosheid van onzelfstandigen op groote schaal. Het bezweren of voorkomen van deze ontwrichtingen dwingt de landen afzonderlijk om maatregelen te treffen, die meestal neerkomen op bescherming en dus vermindering van de internationale specialisatie. Om de afzonderlijke landen van het nemen van beschermende maatregelen te weerhouden is het noodig, de voornaamste oorzaken hiervan weg te nemen, n.l. de instabiliteit van het economisch leven, voorzover zich dit laat voelen in het internationale ruilverkeer. In de internationale uitwisseling van goederen zal daarom een zekere mate van stabiliteit moeten worden tot stand gebracht.

De Amerikaansche voorstellen gaan sterk in de richting van het verminderen van belemmeringen, die specialisatie van de productie in de wereld in den weg staan, maar houden anderzijds ook rekening met deze behoefte aan stabiliteit, die den grondslag vormt voor duurzame volledige werkgelegenheid.

DE INHOUD VAN DE VOORSTELLEN.

I. Het stichten van een Internationale Handelsorganisatie (I.T.O.) (Hoofdst. VI)

Deze organisatie zal het internationale forum worden, waarvoor de landen zich ten opzichte van hun handelspolitiek hebben te verantwoorden. Zij zal o.a. tot taak hebben, om de bepalingen van de Hoofdstukken III, IV en V te interpreteren, overleg te plegen met de leden aangaande geschillen, voortspruitende uit de bepalingen van die Hoofd-

stukken en een apparaat ter beslechting van zoodanige geschillen te verschaffen" (VI, A 4).

Van Nederlandsche zijde zou in dezenaandrang kunnen worden uitgeoefend om de vruchtbare gedachte in de Amerikaansche voorstellen dezen concreten vorm te geven.

Deze gedachte wordt niet verder uitgewerkt, maar komt ons van buitengewoon belang voor. Voor den internationalen handel zou het van zeer groote waarde zijn, indien een onafhankelijk permanent lichaam als Internationaal Hof voor Handelspolitieke Geschillen zou worden ingesteld. De beoordeeling van deze zaken behoort zooveel mogelijk te worden gebracht in de sfeer van de internationale rechtspraak.

II. Opheffen van voorkeursbehandeling.

A. Den handel van ingevoerde goederen mogen in het binnenland van regeeringswege geen grootere moeilijkheden in den weg worden gelegd, dan gelden voor inheemsche goederen. Het betreft hier algemeene commerciële bepalingen, zooals ten aanzien van accijnzen, omzetbelasting, transit, boycot, enz.

Dit heeft geen betrekking op het weren van de uitheemsche producten door middel van invoerrechten en contingentering.

B. Voorkeursbehandeling van derde landen zal worden afgeschaft, zowel wat invoerrecht, kwantitatieve belemmeringen als bovenmatige eischen ten aanzien van herkomst enz. betreft.

Afschaffing van discriminatie kan door Nederland ten volle worden gesteund.

III. Het verminderen van invoerbelemmeringen.

De volgende middelen worden aangegeven:

A. drastische verlaging van invoerrechten en fixatie van het maximum van monopolieheffingen in geval van Staatshandel.

B. opheffing van kwantitatieve beperkingen voor den invoer.

Voor landbouwproducten wordt evenwel een waarschijnlijk belangrijke uitzondering op dezen onder B. genoemden regel gemaakt, indien door regeeringsmaatregelen in het binnenland een productiebeperking plaatsvindt.

Voor den uitvoer van Nederlandsche landbouwproducten is elke verlaging van invoerrechten en andere heffingen bij binnenkomst in het buitenland uiteraard welkom. Bovendien moet onzerzijds het laten vallen van kwantitatieve handelsbelemmeringen in het buitenland ten zeerste worden toegejuicht. Dit is alles vanzelfsprekend.

Het vraagstuk is echter voor ons in de eerste plaats of het bevorderlijk is, in het bijzonder voor den Nederlandschen Landbouw, maar meer nog in het algemeen voor de Nederlandsche welvaart om invoerrechten en monopolieheffingen te verlagen en geheel of gedeeltelijk afstand te doen van kwantitatieve beperkingen van den invoer.

a. Invoerrechten en monopolieheffingen.

Het is algemeen bekend, dat invoerrechten op producten, die met onze inheemsche landbouwproducten concurreeren nihil bedragen, of althans laag zijn. Het tarief heeft nauwelijks een beschermend, maar een overwegend fiscaal karakter.

Het is dan ook niet te verwachten, dat ons land gevraagd zal worden, belangrijke concessies terzake van de invoerrechten te doen.

BEKNOPT OVERZICHT VAN INVOERRECHTEN OP LANDBOUW-, TUINBOUW- EN
VISSCHERIJPRODUCTEN (1939).

Algemeene norm: "in verschen toestand vrij".

Indien in de één of andere vorm voor consumptie toebercid, hangt het invoerrecht van de verpakking af.

Bij suikerhoudende producten hangt het invoerrecht van het suikergehalte af.

Granen	vrij
graanproducten	afhankelijk v.verpakking
Peulvruchten, gedroogd	vrij
Veekeuken:	
lijnkeuken	vrij
overige	afhankelijk v.suikergehalte
Aardappelen	10% van de waarde
Boter	vrij
Kaas	12% van de waarde
Melkproducten	afhankelijk v.suikergehalte
Spijsvetten en -oliën	afhankelijk v.verpakking
dierlijke vetten	f.7.50 per 100 kg
Versch vleesch	12% v.d.prijscourant x)
overig vleesch	f.7.50 per 100 kg
Groenten	vrij
artisjokken, asperges, paddestoelen	12% van de waarde
bloemkool, tomaten, witlof	10% van de waarde
Fruit, in het algemeen	12%
Sinaasappelen, mandarijnen, citroenen	13%
geconserveerd fruit	± 30%, afh.v.verpakking
Visch	
versche visch	vrij
visch in blik	30%
sardines	25%
zalm, aal en paling, gerookt	10%

x) Deze werd maandelijks door een Commissie vastgesteld.

Ten aanzien van de monopolie-prijsverschillen ligt de zaak evenwel anders. Deze droegen een sterk beschermend karakter. Om een beeld te krijgen van de mate van bescherming moet men de heffingen bij de grens vergelijken met de binnenlandsche telersprijzen.

	maximum monopolieprijsverschil in 1938 per 100 kg	telersprijs 1938 per 100 kg
tarwe	f. 3.-	f. 10.-
rogge	" 4.50	" 7.75
gerst	" 3.50	" 7.75
haver	" 3.50	" 6.90
mais	" 3.-	.-

Behalve voor rogge, waarvan in 1933 het monopolie-prijsverschil f.5.- heeft bedragen, zijn dit tevens de hoogste monopolie-prijsverschillen, die er geweest zijn.

Tegenover een naar schatting blijvend verdubbeld prijspeil bij terugkeer van eenigermate normale productieomstandigheden zijn deze bedragen niet zoo indrukwekkend. Bij handhaving van dit maximum der monopolie-heffingen in guldens is de beschermende waarde belangrijk geringer dan voor den oorlog bij een veel lager prijspeil over de geheele wereld. Toch moet het niet uitgesloten worden geacht, dat ten aanzien van de maximale monopolie-prijsverschillen concessies van ons zullen worden gevraagd.

Amerikaansche studies voorspellen omstreeks 1950 een loonende tarweteelt in de Vereenigde Staten tegen ongeveer \$ 1.10 per bushel: d.w.z. dat de tarwe c.i.f. Rotterdam zal kunnen worden geleverd voor rond f.13.- per 100 kg. De vracht bedroeg nl. in 1938 rond f.1.-; nu gemiddelde f.4.- en zal waarschijnlijk wel weer dalen tot f.2.50 per 100 kg. Hoewel de prijs bij overvloedige productie wel zal dalen betekenen dezen loonend geachten prijs van \$ 1.10 per bushel, is het reeds de vraag of bij handhaving van de f.3.- monopolieheffing in Nederland op de goede gronden loonend tarwe kan worden geteeld voor f.13.- + f.3.- = f.16.-. Bij het huidige kostenpeil en handhaving van de huidige rentabiliteit zal dit vermoedelijk niet mogelijk zijn.

De bescherming van de eigen graanteelt vond ook in de vooroorlogsche jaren niet uitsluitend plaats met behulp van monopolie-prijsverschillen. De tarweteelt werd geholpen door verplichte consumptie in het brood (maal- en menggebod), waardoor de afname van de inheemsche tarwe was verzekerd en dus de gestelde prijs in elk geval kon worden bereikt. De roggeteelt kreeg steun door denaturatievergoedingen die per 100 kg maximaal f.3.50 hebben bedragen (1933). De teelt van gerst kreeg extra steun door een uitkeering naar de gedorschte hoeveelheid, die eveneens maximaal per 100 kg f.3.50 heeft bedragen (1933).

De bescherming van landbouwproducten waar wij een exporteurplus van bezaten werd eveneens verzekerd door monopolie-prijsverschillen en ook contingenteering of zelfs verbod van invoer.

Wij geven hier een beknopt overzicht ^{x)} van:

	Monopolie- prijsverschil	Contingenteering	Verbod van invoer
Vleesch			
rundvleesch bevroren	f.0.07 ⁵ per kg	bij overeenkomst met bepaalde landen	geen
varkensvleesch versch	" 0.40 " "	geen	"
Boter	" 1.10 " "	op basis v.d. gem. invoer v.1929-'31	
Kaas	vrij	geen	"
Melkproducten	" 0.01 ² p. % melkvet	geen	"
Eieren	" 1.12 ⁵ p.100 stuks	geen	"
Tuinbouwproducten:			
bloemkool	" 0.02 p.kg.bruto	geen	"
witlof	" 0.01 " " "	geen	"
tomaten	" 0.04 " " "	geen	"
uien	" 0.10 " " "	geen	"
Malta aardappelen	" 0.05 " " "	geen	"
appelen, peren	" 0.04 " " "	jaarlijks voor bepaalde landen	"
(kersen, perziken, pruimen, druiven	" 0.07 ⁵ " " "	geen	"
meloenen	" 0.02 " " "	geen	"
visch	zeer gering (1% v.d. waarde)	op basis v.d. gem. invoer v.1930-'32	"

x) De vermelde cijfers hebben niet alle dezelfde beteekenis. Voor boter, melkproducten en eieren, waarvoor het monopolie-prijsverschil sterk fluctueerde, slaat het bedrag op de hoogst voorgekomen heffing, terwijl het cijfer voor de overige producten, waarvoor de heffingen in den loop der jaren weinig veranderden, de normale heffing aangeeft

De vraag is: welke middelen buiten de bij overeenkomst te bepalen invoerrechten en monopolie-heffingen laten de Amerikaansche voorstellen ter beschikking om landbouwpolitiek te voeren, met het doel bepaalde deelen van de inheemsche landbouwproductie te beschermen tegen buitenlandse concurrentie?

Deze middelen zijn:

1. voor het geval van dumping compenseerende invoerrechten. Een nadere omschrijving van wat onder dumping zal worden verstaan, dient echter nog te worden overeengekomen. Voor de hand liggen een vijftal opvattingen t.w.:
  - a. verkoop beneden den volledige kostprijs, gebaseerd op de binnenslandsche prijzen der kostenfactoren, vermeerderd met handels- en transportkosten.

- b. verkoop in het buitenland tegen lagere prijzen, dan de binnenlandsche marktprijzen, vermeerderd met handels- en transportkosten. Overheids-subsidies blijven buiten beschouwing.
- c. verkoop in het buitenland tegen lagere prijzen, dan in het binnenland door de producenten in totaal worden ontvangen, vermeerderd met handels- en transportkosten. Dit houdt dus in de marktprijs plus /_
- d. verkoop tegen een lagere prijs dan in het binnenland aan den producent wordt betaald inclusief subsidies, verminderd met het verschil tusschen prijzen van de grondstoffen in het land waar de grondstof wordt gebruikt en op de wereldmarkt en vermeerderd met handels- en transportkosten.
- e. verkoop beneden een in een goederenovereenkomst vastgestelde minimumprijs.

De opvatting ad a is practisch niet haanteerbaar. Hoe zal men bevredigend voor een bepaald land den algemeenen geldenden kostprijs bepalen?

In de Amerikaansche voorstellen vindt men aanknoepingspunten voor de opvatting ad b. Uitvoersubsidies zijn hierbij uitgesloten. Een subsidieering van de geheele binnenlandsche productie blijft evenwel mogelijk. Voor rijke landen, waar de landbouw niet een allesoverheerschende plaats in de totale productie inneemt - zooals b.v. in de Vereenigde Staten het geval is - zal ongetwijfeld van deze subsidie mogelijkheid gebruik worden gemaakt.

Voor de invoerlanden is de opvatting ad c. dan ook veiliger, terwijl indien er een intergouvernementale goederenregeling tot stand komt het telkenjare vaststellen van een minimumprijs de zekerste waarborgen biedt.

Tegen het opnemen van een minimumprijs in een goederenregeling bestaat evenwel een ernstig bezwaar (zie hiervoor ad. 4.)

Met het oog op den Nederlandschen uitvoer van veredelde landbouwproducten is het bijkans noodzakelijk dumping op te vatten in den zin van d.

Immers uitvoerprijs worden van nu af in den ban gedaan.

De opvatting ad d. omvat wel beschouwd de opvatting ad c.

Voor onze invoerproducten - de granen - verandert de situatie niet door dumping op te vatten volgens de definitie ad d., terwijl de omschrijving c. het nadeel heeft geen rekening te houden met onze behoeften bij den uitvoer.

Het Nederlandsche standpunt zal daarom moeten zijn te trachten dumping te omschrijven volgens d., of voor 't geval een goederenregeling bestaat met een minimumprijsclausule, volgens de minimumprijs.

/_eventuele subsidies van overheidswegen.

2. Tijdelijk invoerrechten instellen of verhoogen is geoorloofd om een plotseling en omvangrijk nadeel voor de betrokken producenten te voorkomen (noodclausule III.B.3).
3. Subsidie aan de producenten (III.D.1), evenwel met die beperking, dat geen ernstige schade ontstaat voor den internationalen handel. De subsidiemogelijkheid geeft eenige ruimte voor bescherming van den eigen landbouw, maar betekent voor de landen, die de middelen missen om deze subsidiëpolitiek te bekostigen, een voortdurende bedreiging van den inheemschen landbouw. Het zou daarom den voorkeur verdienen de subsidie te gebruiken voor de geheele binnenlandsche consumptie. Hierbij zouden zoowel binnenlandsche productie als buitenlandsche productie, voorzover betrokken bij den invoer in het betreffende land, gebaat zijn.
4. Intergouvernementale goederenregelingen (Hoofdstuk V). Deze kunnen medewerken tot internationale prijsstabilisatie. In het verleden hebben internationale goederenregelingen geen bepalingen ingehouden betreffende minimumprijzen. Men heeft steeds gepoogd via het aanbod (uitvoer of productie) de prijzen op een loonend niveau te krijgen, terwijl ook wel moeite is gedaan om de vraag te stimuleeren. De vraag blijft evenwel steeds binnen zekere grenzen een onbepaald gegeven. Bij het handhaven van een minimumprijs zou steeds een snelle reactie van het aanbod aan de wisselende vraag moeten plaats vinden. Over het algemeen kan het aanbod niet zoo snel worden aangepast. Exportcontingenten worden b.v. telkens voor een jaar vastgesteld. Een internationale goederenregeling zal zich hoofdzakelijk dienen te richten op de beheersching van het aanbod, waarbij uit de prijsbeweging kan worden afgeleid of tot uitbreiding dan wel inkrimping van het aanbod moet worden overgegaan. Een intergouvernementale goederenregeling zal daarom bezwaarlijk de garantie kunnen geven, dat de wereldmarktprijs niet daalt beneden een bepaald punt.
5. Kwantitatieve beperkingen van den invoer. In het algemeen worden deze verboden, evenwel voor landbouwproducten is nog mogelijkheid opengelaten, indien de invoercontingenteering gevegd wordt bij het uitvoeren van regeeringsmaatregelen, strekkende tot de beperking van de voortbrenging van een hoeveelheid gelijksoortig binnenlandsch product. In de jaren van landbouwcrisispolitiek in ons land was de voortbrenging van nagenoeg elk product aan beperking van Overheidswege onderhevig. Daar bij de tarievenpolitiek ook wordt teruggegrepen op den vooroorlogschcn toestand, mag worden verwacht, dat ten aanzien van dit punt ook zal worden uitgegaan van de vooroorlogschc situatie. De invoer van landbouwproducten, die ter vervanging kunnen dienen van inheemsche voortbrengselen, waarvan de productie voor den oorlog van Overheidswege was beperkt, kan dan waarschijnlijk worden beperkt tot de gemiddelde vooroorlogschc importen. Het is de vraag of de Amerikanen deze clausule historisch zullen interpreteren. In elk geval kan van Nederlandsche zijde dit standpunt worden verdedigd. Tot verdere contingenteering zal men moeilijk kunnen komen, daar dan vereischt is, dat de binnenlandsche productie recht evenredig met de vermindering van den import zal worden ingekrompen.

IV. Uitvoerbevordering.

Exportpremies zijn verboden (III.D.2). De definitie hierbij gebruikt is vrijwel onaanvaardbaar voor ons land met betrekking tot veredelde landbouwproducten. Van exportpremie is volgens de bepaling sprake, indien de prijs van het uitgevoerde product lager is dan de binnenlandsche prijs. Bacon in Nederland geproduceerd met ingevoerde mais, zal dan dus moeten worden geëxporteerd tegen den binnenlandschen prijs, d.w.z. op basis van den buitenlandschen maisprijs + het monopolieprijsverschil. Op deze wijze wordt mededinging van onze bacon, zuivelproducten en eieren in het buitenland onmogelijk.

Het Nederlandsche standpunt moet hier zijn: Accoord dat exportpremies zijn verboden, maar hiervan is eerst sprake, indien de exportprijs lager is dan de binnenlandsche prijs minus de monopolieprijsverschillen en invoerrechten op de grondstof van het uitgevoerde product.

V. Bretton Woods.

Enkele malen wordt in de voorstellen verwezen naar de Internationale Overeenkomst betreffende het Monetair Fonds (de z.g. overeenkomst van Bretton Woods). Dit Fonds heeft een soortgelijke doelstelling als de Proposals, nl. door bevordering en handhaving van stabiele valuta's de uitbreiding en evenwichtigen groei van den internationalen handel te vergemakkelijken.

De tot het Fonds toegetreden landen hebben zich verbonden de waarde van hun valuta op een vast peil te handhaven. Dit kunnen zij bereiken door hun exporten in evenwicht te doen zijn met hun importen.

In principe staat het Fonds depreciatie niet toe. Slechts voor het geval een land met een diepingrijpende evenwichtsverstoring te kampen heeft, wordt hierop een uitzondering gemaakt. Het land mag dan zonder meer met 10% depreciëren, eventueel met 20% met toestemming van het Fonds binnen 72 uur, terwijl het Fonds voor een grootere depreciatie een langeren termijn eischt om zijn standpunt te bepalen.

Op korten termijn is dus ten hoogste een depreciatie van 20% mogelijk. Afgezien nog van de vraag of deze een diepingrijpende evenwichtsverstoring zal kunnen genezen, betwijfelen wij het of een dergelijke geringe depreciatie voor onze landbouw veel nut zal hebben, temeer daar de grondstoffen voor een groot deel van onze agrarische exportproducten van uitheemschen oorsprong zijn en bij een depreciatie dus evenredig in prijs zullen stijgen.

Tegenover de mogelijkheid van depreciatie staat een deflatiepolitiek, welke het Fonds nergens verbiedt, aangenomen dat im- en export met elkaar in evenwicht gehouden worden. Weliswaar is een deflatiepolitiek veel pijnlijker dan een eenvoudige depreciatie. In het bovenstaande kwam reeds naar voren, dat het kostprijsniveau van onze landbouw vergeleken met dat van andere landbouwstaten, geenszins laag was. Het is de bedoeling, dat het Monetair Fonds als een clearing-instelling zal werken. Voorzoover een land ter betaling van zijn import behoefte heeft aan een bepaalde valuta (en deze niet uit export naar het betrokken land kan betrekken) kan het deze van het Fonds in ruil voor zijn eigen valuta verkrijgen. Het is duidelijk, dat bij een evenwichtigen wereldhandel vraag en aanbod van iedere valuta bij het Fonds zullen overeenstemmen. Slechts bij overmatigen im- of export van een bepaald land ontstaan er moeilijkheden

Bij overmatigen export, bijv. van de Vereenigde Staten, ontstaat er een eenzijdige vraag naar dollars bij het Fonds zonder een gelijk aanbod zoolang de Vereenigde Staten meer exporteerden dan importeerden. In het geval van valutaschaarschte zal het Fonds trachten de valuta van het betreffende land te leenen, haar voor goud te koopen of op een andere manier probeeren te verkrijgen. Houdt de schaarschte aan, dan zal het Fonds de valuta formeel als schaarsch verklaren. Hiermee worden de andere landen dan gemachtigd hun betalingen - in casu aan de Vereenigde Staten - op de een of andere manier te beperken, bijv. door de importen uit de Vereenigde Staten te belemmeren. Ons inziens houdt deze gang van zaken geen bijzondere consequenties in voor den Nederlandschen landbouw.

Den Haag, 14 Juni 1946.

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT.